

SeAMK avusti Päättäjien Metsäakatemian maastojaksoa

23.5.2024

Toukokuun helleviikolla Päättäjien Metsäakatemian maastojakso järjestettiin Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla. Tällä kertaa säät suosivat tapahtumaa. Maastojakson pääkohteena oli UPM:n Pietarsaaren tehdas.

”Suomen Metsäyhdistyksen järjestämä Päättäjien Metsäakatemia on yhteiskunnan päättäjille ja muille vaikuttajille suunnattu kurssi ja keskustelufoorumi. Sen tavoitteena on lisätä suomalaisten vaikuttajien kiinnostusta metsäasioihin, vahvistaa heidän metsätietämystään sekä luoda vuorovaikutusta ja verkostoja metsäalan ja muiden alojen vaikuttajien kesken.” Näin asia on linjattu Suomen Metsäyhdistys ry:n sivuilla.

Päättäjien Metsäakatemiassa perehdytään metsäalan kysymyksiin johtavien asiantuntijoiden avulla vuorovaikutteisesti niin seminaareissa, maastossa kuin metsäsektorin tuotantolaitoksilla. Vuosittain kursseja on kaksi. Toinen on keväällä ja toinen syksyllä.

Osana kevään 2024 maastojaksoa SeAMKin erityisasiantuntijat Risto Lauhanen ja Kari Laasasenaho kertoivat osallistujille Suomen soista sekä käytöstä poistuneiden turvetuotantoalueiden eri jatkokäyttömuodoista, kuten metsityksestä.

Turvemailla keskeinen merkitys Etelä-Pohjanmaalla

Keskeinen viesti osallistujille oli se, että Etelä-Pohjanmaalla energiaturpeesta luopumisella on merkittäviä aluetaloudellisia vaikutuksia. Oikeudenmukaisen siirtymän rahoituksella eli JTF-rahoituksella etsitään alueelle

mm. uutta liiketoimintaa ja energiaturpeen korvaajia.

Keskeinen viesti päättäjille oli myös se, että maanomistajat toivovat sellaisia turvetuotantoalueiden jatkokäyttömuotoja, joista maanomistajat saavat lisätuloja. Metsitys on ollut suosituin jatkokäyttömuoto maanomistajille suunnatun kyselyn mukaan. SeAMK koordinoi kyselyä, joka on julkaistu tieteellisessä Land Use Policy -sarjassa (Laasasenaho ym. 2023).

Toisaalla maa- ja metsätalousministeriön rahoittaman Nappaa hiilestä kiinni –ohjelman TURNEE-hankkeen mukaan metsitetystä Soinin Naarasnevasta on tullut toisen vuoden aikana hiilinielu.

Etelä-Pohjanmaa on Suomen ruokamaakunta ja täällä on muuhun Suomeen nähden suhteessa eniten maatalouden ja elintarvikesektorin työllisiä. Turvetuotantoalueita halutaan myös maatalouskäyttöön alueella, jolla pellon hinta on korkea. Viime aikoina peltomaan hinnan kerrotaan olleen jopa yli 20 000 euroa hehtaarilta Seinäjoen Ylistarossa.

Toki nykyinen maatalouspolitiikka ohjaa suonpohjien käyttöä niin, että maataloustukien ehdollisuus edellyttää nurmea, jos uusi ala on otettu viljelykäyttöön vuoden 2022 jälkeen. Lisäksi vuoden 2025 alusta turvemaata olevalle maatalousmaalle ei saa kaivaa uusia avo-ojia (ks. Laasasenaho ym. 2024)

Muilta osin aurinko- ja tuulivoimaloiden perustaminen turvetuotantoalueille olisi perusteltua mm. siitä syystä, ettei voimaloita varten tarvitsisi tehdä mittavia metsien avohakkuita. Lisäksi turvenevoilla on kantava tiestö ja muu infrastruktuuri valmiina.

Suomen metsäyhdistys tekee tärkeää vaikuttamista

Päättäjien Metsäakatemian toimintaa rahoittavat Suomen metsäsäätiö ja Maa- ja metsätalousministeriö. Suomen Metsäyhdistys ry on järjestänyt Metsäakatemiaa jo vuodesta 1996 lähtien.

Suomen Metsäyhdistyksen mukaan Päättäjien Metsäakatemian maastojaksoilla tavoitteena on esitellä metsäalan koko arvoketju ”kannolta tuotteeksi”. Lisäksi esille tuodaan tärkeitä luonnon virkistyskäyttöön ja monimuotoisuuden suojeluun liittyviä kysymyksiä sekä luodaan kokonaiskuva metsään perustuvasta hyvinvoinnista Suomessa.

ArvoHiili-hanke tuottaa uutta tutkimustietoa

SeAMK on mukana ArvoHiili-hankkeessa, jonka keskeisin tavoite on löytää turvesoiden hiilivarastojen säilyttämisestä ja lisäämisestä maanomistajille uusia liiketoimintamalleja.

Tämä artikkeli on laadittu osana ArvoHiili-hanketta, jota esiteltiin Päättäjien Metsäakatemialle. Hiilimarkkinoista kiinnostuneet maanomistajat ja yrittäjät voivat verkostoitua hankkeen järjestämisissä tapahtumissa, seminaareissa ja retkillä, mikä mahdollistaa paikallisten arvoketjujen kehittämisen. Hankkeessa tuotettava tieto julkaistaan koontiraporttina ja tieteellisinä julkaisuina. Tieto jalkautetaan eteläpohjalaisille

maanomistajille ja yrittäjille.

ArvoHiili-hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Hanke kestää noin kolme vuotta (1.10.2023–30.6.2026). GTK koordinoi hanketta, jossa ovat mukana Luonnonvarakeskus, Itä-Suomen yliopisto ja SeAMK.

Suomen Metsäyhdistyksen toiminnanjohtaja Kirsi Joensuu ja Päättäjien Metsäakatemian johtaja Eveliina Pokela turvemaan metsäkohteella Seinäjoen Ylistarossa (Kuva: Risto Lauhanen, SeAMK).

Risto Lauhanen
erityisasiantuntija
SeAMK

Kari Laasasenaho
erityisasiantuntija
SeAMK

Lähteet

Laasasenaho, K., Lauhanen, R., Räsänen, A., Palomäki, A., Viholainen, I., Markkanen, T., Aalto, T., Ojanen, P., Minkkinen, K., Jokelainen, L., Lohila, A., Siira, O.-P., Marttila, H., Päkkilä, L., Albrecht, E., Kuittinen, S., Pappinen, A., Ekman, E., Kübert, A., … Kulmala, M. (2023). After-use of cutover peatland from the perspective of landowners: Future effects on the national greenhouse gas budget in Finland. Land Use Policy, 134, 106926.https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2023.106926 Laasasenaho, K., Lauhanen, R., Maanavilja, L., Miettinen, A. 2024. Aurinkovoima ja kosteikkoviljely turvepelloilla vaativat maanomistajalta tarkkuutta tukiehdoissa. Mielipidekirjoitus (yliö) Maaseudun tulevaisuudessa (painettu lehti) 15.3.2024. Nettiversiona: https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/maatalous/ec5c48d4-b0a1-43e3-8f12-3b59407d755c (18.3.2024) https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024031811827

Suomen metsäyhdistys. (16.5.2024). Päättäjien Metsäakatemia. https://smy.fi/paattajille/metsaakatemia/